

Luonnos korruption vastaiseksi strategiaksi

Johdanto

Oikeusministeriön koordinoiman korruption vastaisen yhteistyöverkoston tavoitteena on myötävaikuttaa siihen, että korruptiota esiintyy Suomessa mahdollisimman vähän. Oikeusministeri asetti uuden yhteistyöverkoston toimikaudelle 16.2.2016–31.12.2018. Yhteistyöverkoston yhtenä tehtävänä on suunnitella Suomelle korruption vastainen strategia ja toimintasuunnitelma.

Yhteistyöverkosto perusti tammikuussa 2015 työryhmän, jonka tehtävänä oli laatia luonnos korruption vastaiseksi strategiaksi ja toimintasuunnitelmaksi. Yhteistyöverkosto hyväksyi työryhmän laatiman luonnoksen kesäkuussa 2016. Verkoston strategialuonnos luovutetaan oikeusministerille yhdessä lausuntotiivistelmän kanssa, jonka jälkeen ministeri ottaa kantaa verkoston ehdotuksiin.

Tausta

Korruption vastaisen yhteistyöverkoston laatimassa strategialuonnoksessa korostetaan, että Suomessa esiintyy katutason, tarpeisiin perustuvaa korruptiota vain vähän. Tutkimukset kuitenkin osoittavat, että Suomessa esiintyy rakenteellista ja vaikeammin havaittavaa korruptiota. Korruption keskeisiä riskialueita ovat rakennusala, julkiset hankinnat ja tarjouskilpailut, yhdyskuntasuunnittelu, poliittinen päätöksenteko ja rahoitus. Korruptio esiintyy usein epäeettisten etuuksien antamisena ja ottamisena, eturistiriitoina ja suosimisena sekä epäeettisenä päätösten valmisteluna muodollisten päätöksentekorakenteiden ulkopuolella.

Korruption torjuntaan ja ennaltaehkäisyyn tähtäävien toimien vauhdittamiseksi ja tehostamiseksi tarvitaan pitkän aikavälin suunnitelma tai strategia, jolla varmistetaan korruption vastaisen työn johdonmukaisuutta, määrätietoisuutta ja toimijoiden sitoutuneisuutta. Ehdotetun strategian visiona ja pitkän aikavälin tavoitteena on yhteiskunta, jossa korruptiolla ei ole menestymisen mahdollisuuksia eikä piilossa pysymisen edellytyksiä. Ehdotus sisältää korruptiomääritelmän ja yksityiskohtaisen korruptiotilannekatsauksen, jonka pohjalta asetetaan kunnianhimoisia mutta tarpeellisia korruption torjuntaan ja ennaltaehkäisyyn liittyviä tavoitteita.

Strategialuonnoksen tavoitteet liittyvät:

1. korruption torjunnan ja ennaltaehkäisyn viranomaisrakenteiden selkiinnyttämiseen ja vahvistamiseen, ja koordinoinnin ja toimijoiden välisen yhteistyön parantamiseen
2. korruptiotietoisuuden lisäämiseen

3. läpinäkyvyyden lisäämiseen
4. korruptiotapausten paljastumisen helpottamiseen
5. lahjusrikoksiin liittyvän lainsäädännön kehittämiseen
6. korruptioon liittyvän tutkimuksen edistämiseen.

Tavoitteiden saavuttamiseksi muotoillaan aikataulutettuja toimenpiteitä, joiden toimeenpanoa ja vaikutuksia seurataan ja arvioidaan.

Vastausohjeet vastaanottajille

Korruption vastainen yhteistyöverkosto pyytää lausuntoanne luonnoksesta korruption vastaiseksi strategiaksi. Lausunnot pyydetään antamaan vastaamalla lausuntopalvelu.fi:ssä julkaistuun lausuntopyyntöön. Lausuntoa ei tarvitse lähettää erikseen sähköpostitse tai postitse.

Lausunnon antaakseen vastaajan tulee rekisteröityä ja kirjautua lausuntopalvelu.fi:hin. Tarkemmat ohjeet palvelun käyttämiseksi löytyvät lausuntopalvelu.fi:n sivulta Ohjeet > Käyttöohjeet.

HUOM! Kaikki annetut lausunnot ovat julkisia ja ne julkaistaan lausuntopalvelu.fi:ssä.

Lisätietoa palvelun käytöstä saa palvelun ylläpidosta lausuntopalvelu.om@om.fi.

Aikataulu

Lausunto pyydetään antamaan alla olevien vastausohjeiden mukaisesti viimeistään 14.10.2016.

Lausunnoista julkaistaan myöhemmin koonti lausuntopalvelu.fi:ssä sekä oikeusministeriön verkkosivuilla.

Valmistelijat

Neuvotteleva virkamies Catharina Groop, puh. 02951 50207 (catharina.groop@om.fi)
Erytisasiantuntija Juuso Oilinki, puh. 02951 50323 (juuso.oilinki@om.fi)

Liitteet:

[Strategialuonnos 200916 lausuntokierrokselle.pdf](#)

Jakelu:

Aalto-yliopisto
Akava
Asianajajaliitto
Avoin Ministeriö

Eduskunnan oikeusasiamies
Eduskunta
Elinkeinoelämän keskusliitto- EK
Elintarviketurvallisuusvirasto Evira
Espoo - Esbo
Etelä-Suomen aluehallintovirasto
FIBS
Finanssivalvonta
Finnwatch
Helsingin yliopisto
Helsinki - Helsingfors
Innovaatiorahoituskeskus Tekes
Itä-Suomen aluehallintovirasto
Itä-Suomen yliopisto
Jyväskylä
Jyväskylän yliopisto
Kesko Oyj
Keskuskauppakamari
Keskusrikospoliisi
Kilpailu- ja kuluttajavirasto
Kirjanpitolautakunta
Kone Oyj
Kouvola
KRP/Rahanpesun selvittelykeskus
Kunnallinen työmarkkinalaitos - KT
Kuopio
Lahti
Lakimiesliitto
Lapin aluehallintovirasto
Lapin yliopisto
Lappeenrannan teknillinen yliopisto
Liikenne- ja viestintäministeriö
Lounais-Suomen aluehallintovirasto
Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto
Maa- ja metsätalousministeriö
Neste Oyj
Nokia Oyj
Oikeuskansleri
Oikeusministeriö
Oikeustoimittajat ry.
OKM/Urheilun eettinen keskus
OKM/Urheilun eettinen neuvottelukunta
Open Knowledge Finland
Opetus- ja kulttuuriministeriö
Opetushallitus
Oulu
Oulun yliopisto
Patentti- ja Rekisterihallitus
PoAmk
Pohjois-Suomen aluehallintovirasto
Poliisihallitus

Puolustusministeriö
Puolustusvoimat
Sisäiset Tarkastajat ry.
Sisäministeriö
Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto Valvira
Sosiaali- ja terveysministeriö
Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry
Suomen Journalistiliitto ry.
Suomen Journalistiliitto ry.
Suomen Yrittäjät
Svenska handelshögskolan
Taideyliopisto
Tampere
Tampereen teknillinen yliopisto
Tampereen yliopisto
Terveysten ja hyvinvoinnin laitos - THL
TI Suomi
Tilintarkastuslautakunta
Toimihenkilökeskusjärjestö STTK
Tulli
Turku - Åbo
Turun yliopisto
Turvallisuus- ja kemikaalivirasto Tukes
Tutkivan journalismin yhdistys ry.
Työ- ja elinkeinoministeriö
Ulkoasiainministeriö
UPM-Kymmene Oyj
Vaasan yliopisto
Valtakunnansyyttäjänvirasto
Valtion Työmarkkinalaitos - VTML
Valtioneuvoston kanslia
Valtiontalouden tarkastusvirasto
Vantaa - Vanda
Veikkaus Oy
Verohallinto
Verohallinto / harmaan talouden selvitysyksikkö
Vikes
Ympäristöministeriö
Åbo Akademi

Lausunnonantajan saate

Tähän voitte halutessanne kirjoittaa saatteen lausunnollenne

1. Korruption esiintyminen

Miten suomalainen korruptio mielestänne ilmenee ja millä alueilla / sektoreilla korruption vastaista työtä mielestäsi tulisi tehostaa?

Puuttuuko strategialuonnoksen korruptiokatsauksesta olennaista tietoa tai olennaisia lähteitä?

2. Korruption vastainen työ

Miten nykyiset korruption torjunnan viranomaisrakenteet mielestäsi toimivat? Miten rakenteita voisi vahvistaa ja yhteistyötä viranomaisten välillä parantaa?

Onko teillä näkemyksiä siitä, miten muut sidosryhmät (ml. kansalaisjärjestöt) ja kansalaiset voisivat osallistua korruption vastaiseen työhön?

3. Strategian visio

Miten suhtaudutte strategian visioon (s. 3)

4. Strategialuonnoksen painopistealueet

Strategialuonnoksen luku 4 käsittelee keskeisimpiä kehitys- ja toimenpidetarpeita (4.1–4.6). Mitkä näistä ovat mielestänne tärkeimmät ja kiireellisimmät? Perustele vastauksenne!

5. Ehdotetut toimenpiteet

Onko teillä kommentteja toimintasuunnitelmassa ehdotettuihin toimenpiteisiin? a) korruption torjuntaa tukevien rakenteiden vahvistaminen

Onko teillä kommentteja toimintasuunnitelmassa ehdotettuihin toimenpiteisiin? b) tietoisuuden lisääminen ja asenteiden muuttaminen

Onko teillä kommentteja toimintasuunnitelmassa ehdotettuihin toimenpiteisiin? c) läpinäkyvyyden lisääminen

Onko teillä kommentteja toimintasuunnitelmassa ehdotettuihin toimenpiteisiin?d)
Korruptiotapausten paljastumisen helpottaminen

Onko teillä kommentteja toimintasuunnitelmassa ehdotettuihin toimenpiteisiin?e)
Lahjusrikoksiin liittyvän lainsäädännön kehittäminen

Onko teillä kommentteja toimintasuunnitelmassa ehdotettuihin toimenpiteisiin?
f) Korruptiotutkimuksen edistäminen

Puuttuuko toimenpidesuunnitelmasta mielestänne toimenpiteitä?

Mainitaanko toimenpidesuunnitelmassa oikeita vastuutahoja ja onko jotain vastuutahoja unohdettu?

6. Korruption vastaiseen työhön osallistuvat viranomaiset ja toimijat

Onko teillä kommentteja/lisättävää korruption vastaiseen työhön osallistuvia viranomaisia ja toimijoita koskevaan osioon (liite 1)?

Onko teillä tai edustamallanne organisaatiolla/järjestöllä liityntäpintoja korruption ehkäisemiseen? Millaisia?

7. Muut huomiot

Onko teillä muita strategialuonnokseen tai yleensä korruption torjuntaan ja ennaltaehkäisyyn liittyviä kommentteja?